

КУПРІЙЧУК Катерина / Kateryna KUPRIYCHUK

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ДО КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

[Theory and Practice of Formation of Readiness of Future Heads of General Secondary Educational Institutions for Communication in Professional Activities]

В умовах реформування національної системи освіти, переходу до упровадження Концепції нової української школи актуальним постає питання підвищення якості педагогічної освіти та її спрямованості на формування компетентностей керівника закладу загальної середньої освіти, здатного реалізовувати державну освітню політику, ефективно виконувати управлінські функції, сприяти інноваційним процесам в освіті.

Проблеми теорії та практики формування комунікативної компетентності керівників розглянуті в працях Н. Богомолової, О. Винославської, Ю. Ємельянова, А. Ковальова, С. Петрушина, Л. Петровської, Є. Сидоренка, Н. Хряцова та ін. У зарубіжній літературі розробкою проблеми комунікативної компетентності займалися такі вчені, як А. Бандура, Е. Берн, Т. Гордон, Д. Джуард, А. Маслоу, Я. Морено, Д. Хант, Д. Хоманс.

Людина, яка володіє комунікативною компетентністю, розвиває свої перцептивні вміння, що дозволяє орієнтуватися в навколишньому середовищі об'єктивно, без нав'язаних стереотипів, упереджень щодо соціальних груп, особистостей та певних проблем; готова сприймати нове; розуміє власні потреби і орієнтується на цінності.

Очевидним є те, що комунікативна компетентність є запорукою успіху в роботі: вміння формувати чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки; залежно від ситуації обирати найбільш доцільні засоби комунікації; формувати уміння переконувати, аргументувати, вести результативні ділові бесіди, наради, організувати дискусії; протидіяти

маніпуляції, долати комунікативні бар'єри; вирішувати конфлікти поведінки, взаємин та діяльності тощо [3].

Комунікативна компетентність розглядається як ідейно-моральна категорія, регулююча всю систему відносин людини до природи і соціального світу, а також до самого себе як синтезу обох світів. Пізнавши рівень власної комунікативної компетентності, людина починає краще розуміти інших. Особливості розвитку кожної особистості, унікальність її внутрішнього світу і трудового середовища дозволяє говорити і про унікальність структури та змісту факторів комунікативної компетентності. Комунікативна компетентність піддається розвитку в процесі соціально-психологічного навчання [1].

Формуванню комунікативної підготовки керівників сприятимуть такі заходи: визначення власних комунікативних можливостей; розвиток комунікативних здібностей; прагнення бачити у кожному суб'єкті спілкування унікальну особистість; оволодіння новітніми технологіями спілкування, взаємодія та взаємини з персоналом; створення демократичної і гуманної атмосфери управлінського спілкування через забезпечення позитивного емоційного настрою, налагодження контактів та формування впевненості у підлеглому; цілеспрямованого і систематичного вивчення керівником підлеглих, розуміння особливості їх внутрішнього світу, сильних та слабких сторін їх характеру [2].

Формування комунікативної компетентності керівників є складним і багатокомпонентним процесом, що включає комунікативну (обмін інформацією), інтерактивну (організація взаємодії) і перцептивну (взаємовплив і взаєморозуміння) складові, процесом набуття соціально-перцептивних характеристик спілкування та майстерності їх застосування у комунікативній діяльності.

Список використаних джерел

1. Демченко В. В. *Виховання обдарованої дитини в сучасному навчальному закладі: організаційно-управлінський аспект*: навч.-метод. посібник. Рівне. 2004. 108 с.

2. Оліфіра Л. М. *Психологія управління в освіті*: курс лекцій. Київ. 2006. 160 с.

3. Фенцик О. М. Формування комунікативної компетентності майбутнього керівника закладу середньої освіти у процесі магістерської підготовки. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогіка та психологія*. 2019. Вип. 1. С. 185–188.